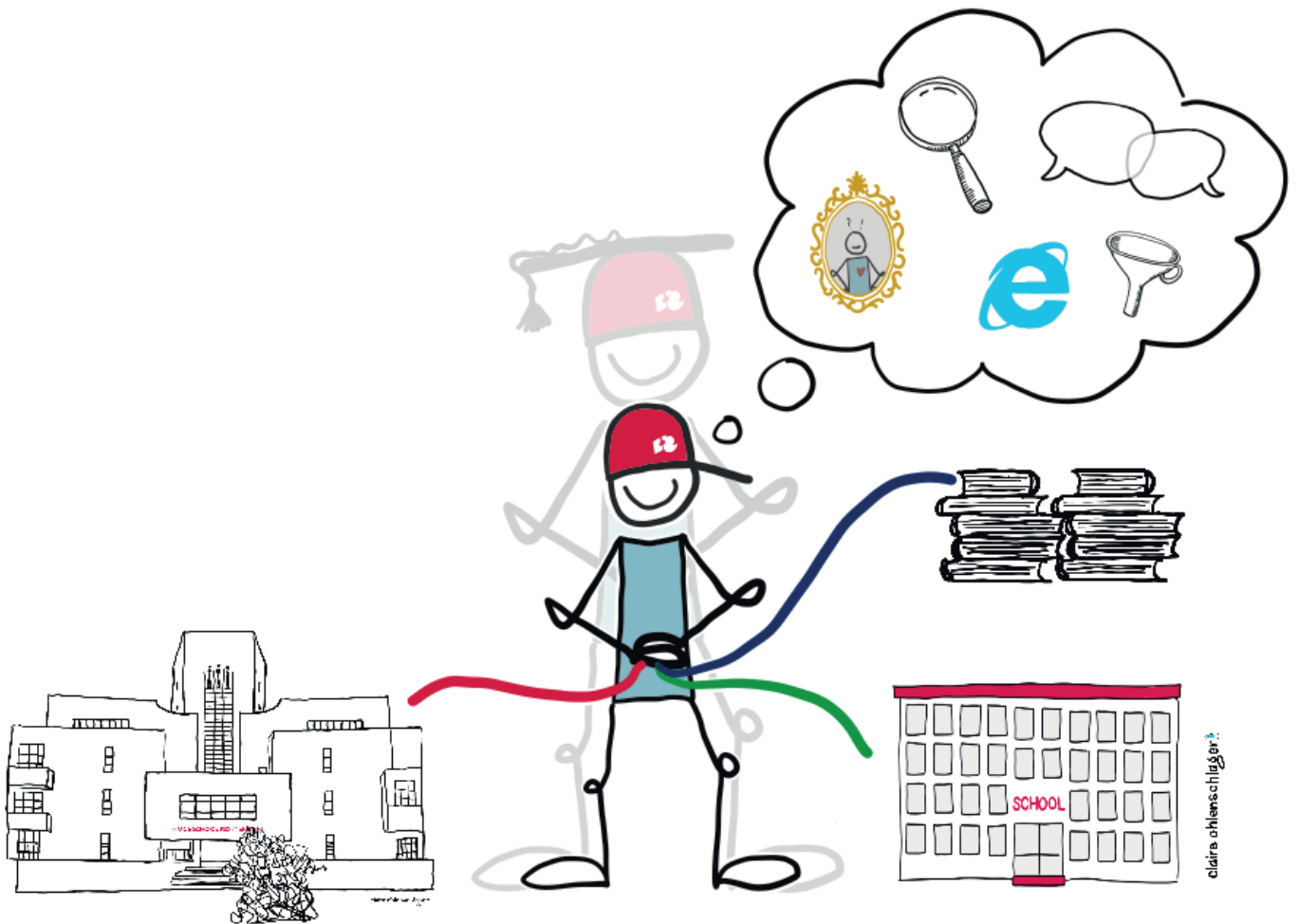

Cursushandleiding

Professioneel Handelen en werkplekleren niveau 3

2023 - 2024

Cursusjaar:	2023-2024
Periode	Onderwijsperiode 1, 2, 3 & 4
Cursuscode:	LERWP301X
Aantal EC:	10 EC
Cursusbeheer:	Barbara de Water
Met medewerking van:	Francien Schraal, Sheena Isenia

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	5
2. Bekwaamheidsdomein, beroepstaken en leerresultaten	6
2.1 Beroepstaak 5: De leraar voert regie	6
2.2 Beroepstaak 6: De leraar betreft theoretische en praktijkgegevens bij het eigen professioneel handelen	6
2.3 Overige bekwaamheidsdomeinen van niveau 3	6
3. Toetsing en beoordeling	7
3.1 Wijze van toetsing	7
3.2 Opbouw van het portfolio	8
3.3 Vormeisen aan het assessmentportfolio	9
4.. Programma	10
4.1 Opzet	10
4.2 Werkplekleren	11
4.3 Werkplaatsen (WP)	12
4.4 Begeleiding en kaders	12
4.5 Studie- en verwerkingsactiviteiten	13
5. Literatuur en urenverantwoording	22
5.1. Literatuur (tabel 5)	22
5.2. Urenverantwoording	23
Bijlage 1: Feedback- en Beoordelingsformulier Professioneel Handelen en werkplekleren niveau 3 2023-2024	24
Bijlage 2: Lesvoorbereidingsformulier niveau 3 2023-2024	36
Bijlage 3: Format casus niveau 3	49
Bijlage 4: Advies van de werkplekbegeleider 2023-2024	51
Bijlage 5: Keuzeopdrachten werkplaatsen semester 1	53

Voorwoord

Beste Student,

Als je dit leest ben je inmiddels bevorderd naar niveau 3. Een knappe prestatie! Je hebt in niveau 2 een heel jaar twee dagen meegedraaid op een opleidingsschool. Je hebt - als het goed is - veel lesgegeven en waarschijnlijk kijk je inmiddels heel anders naar je rol van leraar dan toen je aan de opleiding begon. Je hebt ervaren dat het leraarschap een omvangrijke en in veel gevallen een behoorlijk complexe klus is. Je hebt gemerkt dat daar meer bij komt kijken dan vakkennis alleen. Dat je soms niet alleen de leraar, maar ook een opvoeder, vriend, politieagent, bewaker, uitdager, psycholoog en bovenal belangrijke ondersteuner bent.

In niveau 3 ga je je professionele vaardigheden verfijnen. Met andere woorden: je gaat je richten op dat wat aandacht verdient. Dat zal per persoon verschillen. Waar de één nog hard moet werken aan structuur in de les, heeft de ander moeite met het in beweging krijgen van de groep en moet een derde nog echt uitvinden hoe en waarom orde in de klas zo belangrijk is. Het professioneel handelen in niveau 3 wordt dus meer en meer maatwerk en we verwachten van jou dat je daar steeds meer de regie in gaat nemen.

Dat betekent ook dat je steeds zelfstandiger je doelen gaat stellen, dat je bewijzen uitzoekt die het behalen van deze doelen aantonen en dat je meer vrijheid krijgt in de manier waarop je dit wil bewijzen. Daar waar dat in niveau 1 en 2 nog aardig vastligt, ligt de bal nu meer bij jou en werk je toe naar een manier van organiseren, reflecteren en verslaglegging die bij jou past. De cursus professioneel handelen zorgt ervoor dat je alle kennis die je opdoet in de praktijk kunt verbinden met wie jij bent als persoon, zodat je optimaal kunt groeien in je professionele rol van leraar.

Wat ga je kort samengevat doen?

- je werkt vanaf het begin van het jaar en gedurende het hele jaar via de leercyclus aan je eigen ontwikkeling.
- Aan het begin van het jaar formuleer je voor jezelf een aantal doelen. De bekwaamheidsdomeinen van niveau 3 zijn daarvoor het uitgangspunt. Samen met je WPB maak je een plan hoe je deze doelen kunt bereiken en wat daarvoor kan dienen als bewijs.
- Met behulp van een zelfevaluatieformulier laat je halverwege het jaar zien waar je staat in je ontwikkeling
- Aan het einde van het jaar lever je een portfolio in en sluit je het jaar – net als aan het einde van niveau 1 en 2 – af met een CGI om aan te tonen dat je de leerresultaten van N3 beheerst.

In deze handleiding vind je alle informatie over wat er van je wordt verwacht.

Veel plezier!

Namens de ontwikkelgroep Professioneel Handelen niveau 3,

Barbara de Water

Noot 1: daar waar 'hij' staat, kan ook 'zij' of iets anders gelezen worden.

Noot 2: daar waar 'leerling' staat, kan voor iemand die het werkplekleren op een mbo doet, ook 'student' gelezen worden.

Column

DE DUIZEND-EN-ÉÉN ROLLEN VAN DE LERAAR

Een leraar vervult in de klas zes verschillende rollen: de *Gastheer*, de *Presentator*, de *Didacticus*, de *Pedagoog*, de *Coach* en de *Afsluiter* van de les. Zo creëer je een goede en veilige werksfeer, aldus onderwijsdeskundige Martie Slooter, die docenten daarmee een prima advies geeft.

Op een willekeurige dag op de Hugo de Groot vervul ik er wel een paar meer. Ik start als de *Opener*, 's morgens op weg naar mijn lokaal. 'Meneer, ik krijg mijn jas/tas/kluis/etui niet open.'
Ik lijk hun moeder wel. Op de gang heb ik geregeld de rol van *Sportkenner*, dan is het handig om de uitslagen paraat te hebben. 'We hebben gewonnen, meneer!' kan immers op Feyenoord slaan, mijn school staat op Zuid, maar evengoed op Sparta, Barcelona of Besiktas. Of natuurlijk het softbalteam waar de betreffende leerling in speelt. Als ik opmerkingen hoor over een pijnlijke nieuwe beugel, is het tijd voor de *Ortho-nazorgrol*. En wanneer een leerling stralend vraagt: 'Meneer, valt u iets op aan mij?' dan weet ik: de beugel is er weer uit.

De rollen zijn niet altijd aangenaam. Zo nu en dan vallen de resultaten tegen of gaat het niet goed met een leerling. Soms ben ik dan de *Boodschapper van slecht nieuws*. Andersom zijn leerlingen dat ook, wanneer ze vertellen dat er thuis iets vervelends gaande is. Op dat moment ben ik de *Luisteraar*, en van deze rol zijn er in veel jonge levens echt te weinig. En een enkele keer vervul ik de rol van *Houvast en troost* als ik naast een leerling sta tijdens een begrafenis.

Deze rollen, in en buiten de les, horen onlosmakelijk bij mijn werk. De kunst is om in elke rol mezelf te blijven. Als leraar Nederlands steek ik er bovendien enorm veel van op, vooral als de *Ontdekker van nieuwe uitdrukkingen*, de leukste rol van allemaal. Vandaag hoorde ik een leerling tegen een klasgenoot zeggen: 'Je moet dit goed in je hoofd knopen.' Overigens ook een prima advies.

Marc van Osch

leraar Nederlands en filosofie - OSG Hugo de Groot, Rotterdam

1. Inleiding

“Consciously we teach what we know, unconsciously we teach who we are” (Don E. Hamachek).

Met de cursus Professioneel Handelen en Werkplekleren niveau 3 ontwikkel je je naar een niveau hoger. Dit doen we door in te zetten op twee belangrijke kernwaarden voor het professionele handelen: persoonsvorming en visievorming.

Persoonsvorming: Wat neem jij als persoon mee wanneer je voor de klas staat? Hoe klinkt je persoonlijkheid door in je manier van lesgeven? Welke kwaliteiten en vaardigheden beheers je en welke wil je nog ontwikkelen?

Visievorming: Hoe kijk jij naar je leerlingen? Zie je ze als mensen, individuen, gezichten of rugnummers? Wat kun jij hen leren maar zeker ook: wat kun jij van hen leren?

De cursus Professioneel Handelen en Werkplekleren niveau 3 daagt je uit hier dieper op in te gaan. Deze cursus loopt het gehele jaar door en aan het einde van dat jaar laat je zien dat je alle leerresultaten niveau 3 op handelingsniveau beheerst.

Evenals in voorgaande jaren krijg je ook nu weer werkplaatsen aangeboden, die je ondersteunen in dit handelen. De werkplaats Professionele Performance geeft je de gelegenheid om binnen de beslotenheid van het lokaal te oefenen en te experimenteren. De werkplaats Professioneel Spreken bied je een plek waar je terecht kunt met specifieke vraagstukken rondom spreekgedrag. En de werkplaats Taalgericht Lesgeven zet in op het bewust ontwikkelen van (vak)taalgevoel bij je leerlingen.

De andere cursussen in niveau 3 zijn nauw verbonden met het werkplekleren. Je start in OP1 met Didactiek: ontwerpnd lesgeven, hier leer je door middel van observatie en onderzoek op de leerwerkplek hoe je leerlingen effectief kunt laten samenwerken en hoe je kunt differentiëren. In OP3 en 4 ga je aan de slag met Pedagogiek: inclusief onderwijs en Pedagogische professionaliteit. Daar leer je onder andere over het in kaart brengen van de zorgstructuur op de leerwerkplek en hoe je omgaat met ethische vraagstukken.

Kortom: het belooft een boeiend en leerzaam jaar te worden!

2. Bekwaamheidsdomein, beroepstaken en leerresultaten

Tijdens deze cursus werk je aan **alle** leerresultaten op handelingsniveau en aan kernconcepten uit de generieke kennisbasis (GKB 2.0, <https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/kennisbasis-bachelor-generiek.pdf>). Twee beroepstaken en bijbehorende leerresultaten staan tijdens de cursus centraal:

2.1 Beroepstaak 5: De leraar voert regie

Als leraar-in-opleiding ben je continu in ontwikkeling. Je ontvangt feedback van (werkplek)begeleiders, leerlingen, studenten en studiegenoten en je gebruikt deze feedback om je gedrag bij te stellen. Vanuit (eerder) opgedane ervaringen op je opleidingsschool, stel je leerdoelen op. Deze leerdoelen gebruik je om jezelf te ontwikkelen richting niveau 4.

Beroepstaak 5 bestaat uit twee onderdelen: zelf regie voeren over je leerproces en professionele identiteit ontwikkelen. Die leggen we kort uit.

Onder **zelf regie voeren over je leerproces** verstaan we dat je niet klakkeloos doet wat je wordt opgedragen, maar vanuit je persoonlijke leerdoelen zelf bepaalt wanneer en wat er moet veranderen en hoe je dat aanpakt. Je maakt een plan, voert dit uit en reflecteert later op jouw groei. Je doet dit niet alleen, maar betreft hierbij anderen om je leerproces te optimaliseren.

Het proces van lessen in praktijk uitvoeren, oefenen met gedrag en theorie verbinden aan deze (persoonlijke) ervaringen, zorgt ervoor dat je **professionele identiteit ontwikkelt**. Je neemt als leraar immers altijd je eigen persoon mee voor de klas. Door de leeropbrengst te verbinden met je persoon, je kwaliteiten en wat je motiveert, scherp je de persoonlijke waarden en overtuigingen aan en kun je steeds beter verwoorden waar jij voor staat als leraar. Daarbij krijg je steeds beter inzicht in hoe jij met jouw opvattingen, overtuigingen en kwaliteiten past binnen je school en het team.

2.2 Beroepstaak 6: De leraar betreft theoretische en praktijkgegevens bij het eigen professioneel handelen

Waar je bij beroepstaak 5 werkt aan bewustwording van wie jij bent als leraar, richt je je bij beroepstaak 6 op de verbinding tussen alle theorie die je krijgt aangereikt tijdens modules/lessen op de Hogeschool Rotterdam en dat wat je leert en ervaart op je opleidingsschool. De kunst is deze verbindingen onder woorden te brengen, vanuit een stevige theoretische onderbouwing je handelswijze te verantwoorden en je handelingsrepertoire uit te breiden. Dit zorgt ervoor dat ervaringen niet uitsluitend een persoonlijke beleving blijven, maar inzichtelijk worden voor anderen. En dat je groeit als docent!

2.3 Overige bekwaamheidsdomeinen van niveau 3

Het spreekt voor zich dat alle leerresultaten van de andere bekwaamheidsdomeinen (didactiek en pedagogiek) ook steeds indirect aan de orde komen tijdens deze cursus. De verbinding zit in het (uitproberend) handelen. Tijdens het eindassessment toon je aan dat je alle leerresultaten op handelingsniveau beheerst.

Voor alle duidelijkheid: in bijlage 1 Beoordelingsformulier Professioneel Handelen en werkplekieren niveau 3 staan alle LER's nog eens op een rij.

3. Toetsing en beoordeling

3.1 Wijze van toetsing

Professioneel handelen niveau 3 wordt afgesloten met een eindassessment, waarin je aantoonst de leerresultaten niveau 3 te beheersen. Het beoordelingsformulier hiervoor vind je in bijlage 1. In het eindassessment verbind je alle opgedane theorie, ervaringen, uitprobeersels en inzichten met elkaar en met je visie op onderwijs. Natuurlijk neem je hier ook je kennis over didactiek en pedagogiek in mee. Op die manier toon je aan dat je bekwaam bent met betrekking tot de LERs van niveau 3. Het eindassessment bestaat uit een portfolio en een CGI-gesprek.

Gedurende het jaar zijn er verschillende meetmomenten (zie tabel 1) waar je de gelegenheid hebt om al vóór het eindassessment een aantal LERs aan te tonen. Als je bij die meetmomenten bepaalde LERs aantoonst, verwerkt de IO dit direct in het beoordelingsmodel en hoef je die LER(s) dus niet nog een keer aan te tonen in je portfolio. Je spreekt met je IO af wanneer je toe bent aan een meetmoment.

Om deel te mogen nemen aan het eindassessment Professioneel handelen en werkplekleren N3 dien je

- je propedeuse behaald te hebben
- Professioneel handelen en werkplekleren N2 (LERWP201X) met minimaal een voldoende te hebben afgerond.

Bovendien mag je maximaal twee vakken uit niveau 2 open hebben staan.

Tabel 1: Toelichting meetmomenten N3

Meet-moment	Wat	Inhoud en voorbereiding	Functie
1.	Zelfevaluatie	Bespreken zelfevaluatie en uitgewerkte bewijzen. Je levert het volgende aan: 1. Een ingevuld zelfevaluatieformulier (bijlage 3) waarin je 3 LERs bewijst, getekend door je WPB. Kies hiervoor andere LERs dan die je tijdens je les al hebt aangetoond. 2. Drie volledig uitgewerkte bewijzen, volgens het bewijzenkader van tabel 5	<ul style="list-style-type: none">• Feedback• Mogelijkheid tot aantonen LERs
2.	Lesbezoek	Lesbezoek + nagesprek. Je levert hiervoor een volledig ingevuld lesvoorbereidingsformulier in (zie bijlage 2)	<ul style="list-style-type: none">• Feedback• Mogelijkheid tot aantonen LERs
3.	Eindassessment	Portfolio en CGI Je levert je portfolio in en bereidt een pitch voor.	Bepalen resultaat

3.2 Opbouw van het portfolio

Het portfolio is een groeidocument, waarin je jouw ontwikkeling gedurende niveau 3 zichtbaar maakt voor jezelf en anderen. Dit portfolio vul je gedurende het jaar met een aantal producten die je onder andere verzamelt bij de verschillende meetmomenten en lever je **uiterlijk 10 juni 2024** in.

Bouw het portfolio op conform de verplichte inhoudsopgave in tabel 2. Wanneer je je visie schriftelijk verwoordt mag het portfolio maximaal 30 pagina's zijn. Als je ervoor kiest om je visie in films te verwoorden, dan mogen de twee films bij elkaar maximaal 6 minuten zijn en je portfolio maximaal 25 pagina's. Onderdelen met een * tellen niet mee in deze 25 of 30 pagina's. Er mogen geen bijlages aan je portfolio worden toegevoegd.

Tabel 2: *Verplichte inhoudsopgave + toelichting inhoud Portfolio Prof. Handelen en werkplekleren N3*

	Voorblad* Noteer je naam, studentnummer, opleiding en vak, datum, titel handleiding en de code van professioneel handelen niveau 3.
	Inhoudsopgave* Met doorlopende paginanummers.
HS 1	Persoonlijke gegevens* NAW-gegevens
HS 2	Schoolgegevens opleidingsschool* Inclusief de gegevens van de werkplekbegeleider (naam, mailadres en telefoonnummer) Inclusief de schoolgegevens opleidingsschool en schoolopleider gegevens van Niveau 1 en 2
HS 3	SVO* Een volledig studievoortgangsoverzicht (SVO) bestaande uit: de volledige propedeuse en de volledige propedeuse en de volledige hoofdfase. Uit het SVO moet blijken dat je de toelatingseisen behaald hebt die nodig zijn voor assessment niveau 3. Alle tot de datum van het aanvragen van het assessment behaalde resultaten moeten zichtbaar zijn in het SVO.
HS 4	Visie 4.1 Visiebeschrijving semester 1 4.2 Bijgestelde visie eind semester 2
HS 5	Lesbezoek en advies* 1.1 LVF, Feedback/feedforward lesbezoek IO en reflectie 1.2 Advies WPB of SO (zie bijlage 5)
HS 6	ZELFEVALUATIE
HS 7	7.1 Casus inclusief bewijzen (o.a. een filmfragment) 7.2 Ontwikkeld product (dient aantoonbaar te zijn uitgevoerd op de werkplek)
HS 8	8.1 Tussentijdse Leeras 8.2 Eind Leeras inclusief reflectie op: <ul style="list-style-type: none">• Verschil tussentijds en eind Leeras (ontwikkeling)• Verschil beoordeling WPB en eigen beoordeling• Leerdoelen N4
HS 9	Literatuurlijst/bronvermelding* conform APA-norm

3.3 Vormeisen aan het assessmentportfolio

1. Lettertype Arial, grootte 11; Nederlands op C1-niveau;
2. Alle geschreven tekst in het portfolio moet direct zichtbaar en leesbaar zijn, ook die in de bewijzen. Sla je portfolio op als pdf;
3. Laad het portfolio en daarnaast eventueel andere visiedocumenten of filmbewijzen op in Brightspace;
4. Houd de volgorde van de verplichte inhoudsopgave aan;
5. Portfolio's met meer dan 25 of 30 pagina's (exclusief de met * aangegeven stukken uit de verplichte inhoudsopgave) worden afgewezen. NB: De computers van Hogeschool Rotterdam zijn standaard uitgerust met een knipprogramma / snippingtool. Je kunt van dit programma gebruik maken om bijvoorbeeld grote foto's, afbeeldingen, de leeras (zie HINT onder stagebureau LERO, handleidingen – algemeen) te verkleinen en in je document te plaatsen. Het verkleinen scheelt een heleboel MB's en paginaruimte. Om MB ruimte te besparen kun je ook je foto's/afbeeldingen in een lagere resolutie opslaan. Diverse fotobewerkingsprogramma's bieden zo'n mogelijkheid. Het is belangrijk dat de teksten in de afbeeldingen leesbaar blijven;
6. Maak geen gebruik van doorverwijzingen/"hyperlinks" in het portfolio, maar upload filmpjes en dergelijk altijd apart in Brightspace. Tenzij jouw school werkt met Iris Connect, dan plaats je je filmopnames daar en deel je die met je IO.

Het Criterium Gericht Interview (CGI)

Aan het einde van je stage heb je – net als aan het einde van niveau 2 – een CGI van 30 minuten met je IO en SO. Om tot een gezamenlijk beeld te komen van jouw ontwikkeling laat de IO zich adviseren door je WPB of SO (zie bijlage 5). De basis voor het CGI is je portfolio en een persoonlijke pitch. Net als aan het einde van niveau 2 laat je met deze pitch kort en krachtig zien wat jouw (leer)ontwikkeling is gedurende niveau 3. Je maakt daarbij gebruik van elementen uit je portfolio en uit de opdrachten die je hebt gemaakt voor de werkplaatsen. Aan het einde van het CGI wordt vastgesteld of je voldoende klaar bent voor meer zelfstandigheid in niveau 4. Na afloop van het CGI schrijft je IO een rapportage (bijlage 1) met daarin o.a. ontwikkelpunten voor niveau 4. De IO krijgt hierbij advies van de SO/WPB.

Voorwaarden om in aanmerking te komen voor het CGI

- Je WPB en/of SO ondersteunen de afronding van niveau 3. Een positief advies (zie bijlage 4) is voorwaardelijk om je portfolio te kunnen inleveren*.
- Je IO is op lesbezoek geweest.
- Je hebt een assessmentwaardig portfolio aangeleverd in Brightspace. Voor het inleveren van het portfolio gelden de volgende deadlines:
 - Maandag 6 november - voor degenen die het jaar hiervoor bijna klaar waren
 - Maandag 22 januari - voor afronden eind blok 2, bijvoorbeeld voor studenten talen die een buitenlandse minor gaan doen
 - Maandag 8 april - voor afronden eind blok 3
 - **maandag 10 juni 2024 - laatste mogelijkheid tot afronden in schooljaar 2023-2024**

* Gedurende het jaar krijg je regelmatig feedback op je handelen. Mocht je handelen niet op niveau zijn, dan ben je hiervan ruim van te voren op de hoogte gesteld zodat je voldoende mogelijkheden hebt om dit te verbeteren.

Wanneer je het portfolio niet inlevert, voert je IO een ND (niet deelgenomen) in en maakt een afspraak met je om een voortgangsgesprek te voeren over de herkansing en om te bepalen in welk niveau van werkpleklers je het volgende studiejaar gaat starten. Je IO maakt hierover een notitie in Osiris.

Herkansen

Elke stage die met een onvoldoende wordt beoordeeld mag één keer worden herkanst. Gelegenheid tot herkansing van een stage en/of assessment is mogelijk na de beoordeling. In overleg met de IO wordt gekeken of het enkel om een aanvulling van het portfolio gaat of ook om aanvulling op het gebied van getoonde groei op het gebied van Professioneel handelen. In overleg met alle partijen wordt gekeken wanneer deze herkansing plaats kan vinden. Dit wordt uiterlijk een week na de beoordeling gecommuniceerd met de student.

Herkansing Cluster Talen

Voor studenten van Cluster Talen geldt vanaf 2023-2024 een ander herkansingsbeleid dan voor de studenten van Cluster Mens en Maatschappij en Cluster Exact:

1. Studenten van Cluster Talen hebben in leerjaar 1 en 2 recht op vier herkansingen per studiejaar (Daarnaast kunnen zij gebruik maken van de compensatieregeling).
2. Studenten van Cluster Talen in leerjaar 3 hebben recht op zes herkansingen per studiejaar.
3. Studenten van Cluster Talen in leerjaar 4 hebben per vak recht op één herkansing.
4. Herkansingen van Cluster Talen worden aangeboden in week -1, eind augustus 2024

4. Programma

4.1 Opzet

De cursus Professioneel Handelen en Werkpleklers is – zoals de naam al aangeeft – samengesteld uit twee onderdelen. Het professionele handelen richt zich – evenals in niveau 2 – op *beroepstaak 5: de leraar voert de regie* en *beroepstaak 6: de leraar betreft theoretische en praktijkgegevens bij het eigen professioneel handelen*. Inmiddels weet je dat deze beroepstaken niet op zichzelf staan en continu verbonden zijn met enerzijds pedagogiek en anderzijds (vak)didactiek. Het professioneel handelen verdiept zich op de leerwerkplek tijdens:

- begeleidingsgesprekken met je instituutsopleider (IO) in het kader van je ontwikkeling en het schrijven van je portfolio professioneel handelen
- gesprekken met je werkplekbegeleider (WPB), schoolopleider (SO) en medestudenten
- transferdagen op de opleidingsschool

En op de Hogeschool tijdens:

- de werkplaatsen professioneel handelen
- vakdidactiek en SLC

Om dit handelen betekenis te geven en goed te kunnen verbinden met de andere cursussen van niveau 3 en je ervaringen op de opleidingsschool, werk je gedurende het gehele jaar aan je ontwikkeling. De voortgang hiervan houdt je bij in je portfolio. Omdat we je daar steeds meer eigen regie in willen geven, krijg je minder concrete opdrachten dan voorheen. Wel krijg je richtlijnen waaraan het portfolio moet voldoen.

Aan het einde van niveau 3 heb je dan een eigen gekozen verzameling aan inzichten, ideeën, ervaringen, diepte- en hoogtepunten in kaart gebracht die je kunt gebruiken bij het eindassessment niveau 3 (het eindportfolio en het criterium gericht interview (CGI)). Tijdens dit assessment kies je specifieke ervaringen waarover je wil vertellen en krijg je vragen over je persoonlijke professionele ontwikkeling.

In tabel 3 vind je een schematisch overzicht van de cursussen en werkplaatsen per blok.

Tabel 3: Onderdelen verdeeld over het jaar voor niveau 3;

BLOK 1		BLOK 2		BLOK 3		BLOK 4	
Didactiek N3: Ontwerpend lesgeven(5)				Pedagogiek N3: Inclusief Onderwijs (5)		Pedagogiek N3: Pedagogische professionaliteit (5)	
Professioneel Handelen en werkplekieren N3							
WP Professioneel Spreeken		WP Professioneel Spreeken		WP Professionele Performance		WP Professionele Performance	
				WP Taalgericht Lesgeven		WP Taalgericht Lesgeven	

ASSESSMENT

Alleen voor studenten van het Cluster Talen geldt dat Pedagogiek N3: Inclusief onderwijs in blok 1 (in plaats van 3) wordt gegeven en Pedagogiek N3: Pedagogische professionaliteit in blok 3 (in plaats van 4).

4.2 Werkplekieren

Gedurende het gehele jaar ben je twee dagen per week op je opleidingsschool. Dit gebeurt op dinsdag en woensdag. Deze dagen op de opleidingsschool gebruik je om te observeren, les te geven, te oefenen en de opdrachten behorende bij deze cursus en de werkplaatsen uit te voeren. Bovendien voer je tijdens je stage opdrachten uit die horen bij de cursussen van de Koninklijke Route N3 (Didactiek: ontwerpend lesgeven, Pedagogiek: inclusief onderwijs en Pedagogiek: pedagogische professionaliteit). Het kan zijn dat er uitzonderingen gemaakt moeten worden op deze dagen. Bijvoorbeeld tijdens toets- en hertoetsweken van de HR. In principe ga je in die weken naar je opleidingsschool. Als dat niet kan, maak je hierover afspraken met de SO en je WPB.

Anders dan in niveau 2 start je in niveau 3 direct met lesgeven en krijg je – als het even kan – in ieder geval één eigen klas. Dat betekent onder andere dat jij al vanaf het begin van invloed bent op de sfeer in de klas en sturing kunt geven aan de omgangsvormen en de manier waarop je je lessen inricht. Natuurlijk word je nog steeds begeleid door een WPB, een SO en een IO maar hun rol verschuift steeds meer naar de zijlijn. Ook hier staat alles in het teken van jouw regie op het proces.

De opleidingsschool heeft een eigen programmaboekje met daarin de profilering van de school, de invulling van de transferdagen en extra hulpmiddelen die specifiek voor deze school of scholengroep van toepassing zijn.

4.3 Werkplaatsen (WP)

Je krijgt zes werkplaatsen dit jaar. In deze werkplaatsen ga je twee keer aan de slag met je performance oftewel je optreden voor de klas, twee keer met je spreekgedrag en twee keer met de taal die wordt gebruikt in de les. In je visiebeschrijving verwijst je naar de opdrachten uit de werkplaatsen. Je beschrijft op wat voor manier de opdrachten je visie beïnvloed hebben. De opdrachten uit de werkplaatsen zijn ervoor bedoeld om te oefenen met vaardigheden die nodig zijn om N3 te kunnen afronden. Je mag (onderdelen van) deze opdrachten opvoeren als bewijzen voor je portfolio als je daarmee bewijst dat je die vaardigheden ook echt in de praktijk beheerst.

4.3.1 Professionele Performance (PP)

De werkplaats professionele performance staat in het teken van pedagogiek en identiteitsontwikkeling en heeft een directe link met de cursussen Pedagogiek: Inclusief onderwijs en Pedagogiek: pedagogische professionaliteit in OP3 en OP4. Dat betekent dat je werkt aan het afstemmen van je handelen op een groep leerlingen in het algemeen en de individuele leerling in het bijzonder. Je weet wat je kwaliteiten en valkuilen zijn en welke overtuigingen je handelen (mede) sturen. Enerzijds sta jij als professionele leraar centraal. Anderzijds is het zaak een kundig en liefdevol 'oog' te ontwikkelen voor al je leerlingen. Tegen het einde van niveau 3 zou je zicht moeten hebben op 'wie ben jij als professionele leraar'.

4.3.2 Professioneel Spreken (PS)

In semester 1 volg je twee werkplaatsen professioneel spreken die gericht zijn op verdieping van levendig, boeiend en verstaanbaar vertellen. Je leert te spreken met impact. Hoe krijg je aandacht en houd je deze vast? Hoe gebruik je een anekdote in jouw les? Wat is jouw communicatiestijl?

Je leert er voor te zorgen dat de ander iets gaat doen, iets gaat laten of iets nooit meer vergeet!

4.3.3 Taalgericht Lesgeven (TGL)

De twee werkplaatsen Taalgericht lesgeven zullen plaatsvinden in blok 3 en 4, maar je gaat in blok 1 en 2 al aan de slag aan de hand van een filmpje en een kijkwijzer. Je observeert aan de hand van een kijkwijzer een les van je WPB en je WPB observeert met deze kijkwijzer een van jouw lessen. Het verslag van deze lesobservaties, met een reflectie op mogelijke verbeterpunten, komt in het tussentijds portfolio. In blok 3 bedenk je, ondersteund door een werkplaats, een interventie om je lessen taalgericht te maken en voert deze uit. In de werkplaats in blok 4 evalueer je je interventie.

4.4 Begeleiding en kaders

Op de website Samen Opleiden: www.hr.nl/samenopleiden, vind je een overzicht van de verschillende rollen die mensen hebben rondom professioneel handelen en werkplekleren. Hier vind je onder andere beschrijvingen van de rollen van werkplekbegeleider, school- of instituutsopleider.

4.4.1 Samenwerkingsafspraken

Aanwezigheid: Je bent aanwezig op de dagen dat je stage loopt en bij de werkplaatsen. Er kan een goede reden zijn dat je een keer niet aanwezig bent. Communiceer dit met je Werkplekbegeleider (WPB), eventueel je schoolopleider (SO) en je instituutsopleider (IO), of met de docent van de werkplaats. Je neemt actief deel aan transferdagen, intervisiebijeenkomsten en reflectieve gesprekken.

Handleiding: je neemt de handleiding door voor aanvang van de module en bent op de hoogte van de inhoud van en de praktische zaken rondom professioneel handelen en werkplekleren. Je neemt initiatief als er iets niet duidelijk is. Stel jezelf ook op de hoogte van de specifieke afspraken per opleidingsschool door het programmaboekje goed door te nemen.

Overleggen: je overlegt met je WPB over wat er van je verwacht wordt. Je neemt hierbij initiatief en hebt een actieve houding, maar je bewaakt ook je eigen persoonlijke en professionele grenzen als student en leraar in opleiding.

Literatuur: Ga actief aan de slag met de literatuur. Er wordt veel ontwikkeld in onderwijsland. Uiteraard lees je kritisch mee en koppel je dit aan je ervaringen.

(Peer)feedback: tijdens het werkplekleren en de transferbijeenkomsten zul je ook leren via peerfeedback. Hierbij geef je feedback aan je medestudenten en ontvang jij feedback terug. Je houdt hierbij rekening met de gemaakte afspraken omtrent het geven en ontvangen van feedback, zoals besproken wordt tijdens de bijeenkomsten.

4.4.2. Toelatingseisen

Om deel te mogen nemen aan Professioneel handelen en werkplekleren N3 dien je

- je propedeuse behaald te hebben
- Professioneel handelen en werkplekleren N2 (LERWP201X) met minimaal een voldoende te hebben afgerond.

Bovendien mag je maximaal twee vakken uit niveau 2 open hebben staan.

4.5 Studie- en verwerkingsactiviteiten

In niveau 3 staat het toewerken naar zelfstandigheid, regie nemen op het eigen leerproces en het ontwikkelen van je persoonlijke visie op onderwijs centraal. Je werkt toe naar de LERs op N3 en gaandeweg stel je een portfolio samen. Dit alles met als doel bewust invulling te geven aan wie jij bent als leraar. Hulpmiddelen die je kunt gebruiken om je ontwikkeling inzichtelijk te maken voor jezelf en voor anderen zijn verschillende kijkwijzers (bijvoorbeeld die voor ADSL, differentiëren of de vakdidactische kijkwijzer voor talen - te vinden op de website Samen Opleiden), gesprekken met je WPB en andere collega's binnen de school en de Leeras.

Je start met het onder woorden brengen van een visie op jezelf als leraar en een korte terugblik op niveau 2. Van daaruit formuleer je per bekwaamheidsdomein een doel en kom je tot een (handelings-)plan. In de loop van de tijd verzamel je bij elk doel passende bewijzen. Een van die bewijzen werk je voor het tussentijds meetmoment uit zodat je IO daar feedback op kan geven. Je geeft je ontwikkeling vorm door die cyclus van doelen formuleren, een (handelings)plan opstellen, bewijzen verzamelen, evalueren en weer nieuwe doelen stellen steeds weer te doorlopen. Voor het evalueren gebruik je ongeveer halverwege het jaar het zelfevaluatieformulier en de Leeras.

In overleg met je IO vindt er een lesbezoek plaats. Ook hierin neem je de regie in handen (Vooraf ontvangt de IO van jou een lesvoorbereidingsformulier volgens de richtlijnen in bijlage 2. Het lesbezoek is een meetmoment van je ontwikkeling en is tevens bedoeld om je de mogelijkheid te geven om alvast een aantal LERs aan te tonen, waardoor je die niet meer in je portfolio hoeft op te nemen. In samenspraak met de WPB zal de IO komen tot een oordeel over de LERs die je wilt bewijzen, tot onderbouwde feedback omtrent je professioneel handelen op dat moment en tot ontwikkelpunten (feedforward) voor de tweede helft van het werkplekleren. Je IO zal in het beoordelingsformulier de bevindingen noteren die de betreffende LERs aantonen.

In semester 2 blijf je je ontwikkelen volgens de bovengenoemde cyclus en ga je werken aan een casus. Dit resulteert in een eindportfolio, dat gevolgd wordt – evenals in niveau 1 en 2 – door een CGI. Als dit gehele traject met goed gevolg is doorlopen, ben je klaar voor niveau 4.

In tabel 4 vind je een compleet overzicht van de opdrachten en handelswijze voor niveau 3.

Tabel 4: Inrichting Professioneel handelen en werkplekieren N3 per semester

SEMESTER 1	Visievorming en ontwikkeling van professionele identiteit
OP1 + 2	<p>VISIE</p> <p>Je start met het onder woorden brengen van een visie op jezelf als leraar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het eerste hulpmiddel bij het onder woorden brengen is de 'termenkiezer'. Vul de 'termenkiezer' in die te vinden is op de site 'Samen Opleiden'. Hieruit komen vijf woorden die het uitgangspunt vormen voor jouw visie op het leraarschap. • Het tweede hulpmiddel vind je in bijlage 6. Hier staan zeven opdrachten waarvan je er twee uitkiest om te maken. <p>De opbrengst van bovenstaande opdrachten werk je uit tot een samenhangend verhaal over jouw visie op het leraarschap: wat voor leraar wil je zijn, hoe ver ben je daar al in gevorderd en wat staat je nog te doen? Je mag zelf kiezen hoe je dit verhaal vormgeeft: bijvoorbeeld als lopende tekst op 1A4, een poster, een video (maximaal 3 minuten), etc.</p> <p>Verwerk in je visiebeschrijving op welke manier de werkplaatsen hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van je visie en geef in je visiebeschrijving in ieder geval 2 concrete voorbeelden hoe jouw visie in jouw onderwijspraktijk tot uiting is gekomen.</p> <p>HANDELEN - de leercyclus</p> <p>Op je werkplek ben je je continu aan het ontwikkelen op diverse vlakken in samenspraak met je werkplekbegeleider. Je houdt hierbij de LERs in je achterhoofd, omdat je daar naartoe werkt. Hieronder vind je een stappenplan waarmee je jouw handelen op de werkplek methodisch kunt vormgeven. Het is een continu proces, dus je doorloopt dit stappenplan steeds weer om je verder te ontwikkelen. Dit stappenplan is bedoeld om je handvatten te geven voor je ontwikkeling. De uitwerking hiervan hoeft niet opgenomen te worden in het portfolio.</p> <p>Stappenplan voor jouw handelen op je leerwerkplek:</p> <p>Stap 1 :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waar sta je nu? Stel samen met je WPB per bekwaamheidsdomein minimaal één (persoonlijk) leerdoel voor niveau 3 op. Neem je leerdoelen van eind niveau 2 hierin mee.

	<p>Waar wil je graag goed in worden? Beeld je eens in hoe dat succes er uit ziet. Maak een 'als...dan zin'.</p> <p>Stap 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handelen: Wat ga je doen om je doel te bereiken? Op basis waarvan doe je die interventies (literatuur, collega's)? Wat maakt het lastig om je doel te realiseren? Tegen welke struikelblokken zou je kunnen aanlopen? Bedenk wat je gaat doen als je deze struikelblokken tegenkomt. <p>Stap 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verzamel bewijzen die inzicht geven in jouw professionele ontwikkeling op niveau 3 en waarmee je jouw functioneren op niveau 3 aantoont. <p>Stap 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evalueer wat je gedaan hebt en wat het resultaat is. <p>Stap 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflecteer op jouw handelen en het resultaat. Als jouw handelen tot het gewenste resultaat heeft geleid, dan heb je je ontwikkeld naar de gerelateerde LER. Als dat niet het geval is probeer dan helder te krijgen, wat daar de reden voor is.
	<p>ZELFEVALUATIE</p> <p>Om voor jezelf helder te krijgen waar je staat in je ontwikkeling richting de LERs (en om alvast een aantal leerresultaten te kunnen bewijzen), vul je ongeveer halverwege het jaar de zelfevaluatie in. Hierin noteer je concrete voorbeelden van de LERs die je al beheerst en concrete voornemens voor de LERs waarop je je nog moet ontwikkelen.</p> <p>Je vult het gehele formulier in en laat dat tekenen door je WPB. Voor ongeveer 3 LERs die je nog niet tijdens je lesbezoek hebt aangetoond, voeg je ronde bewijzen toe waarmee je deze LERs al aantoont. Maak hierover een goede afspraak met je instituutsopleider. Je levert deze zelfevaluatie in via Brightspace en dient als basis voor een ontwikkelgesprek met je IO. Dat kan gelijktijdig met het lesbezoek.</p> <p>Let op: deze zelfevaluatie lijkt erg op de Leeras, maar gaat meer in op de inhoud. Je dient beide onderdelen op te nemen in je portfolio.</p>
	<p>WERKPLAATSEN</p> <p>De werkplaatsen helpen je om naar de LERs toe te groeien. De oefenen die je hier doet zijn ondersteunend aan het werkplekleren. Opdrachten hieruit worden niet verplicht opgenomen in het portfolio, maar je mag ze wel inzetten als bewijzen (natuurlijk alleen in het geval dat je hiermee een of meer LERs aantoont.</p> <p>Werkplaatsen professioneel spreken</p> <p>In semester 1 volg je twee werkplaatsen professioneel spreken die gericht zijn op verdieping van levendig, boeiend en verstaanbaar vertellen. Je leert te spreken met impact. Hoe krijg je aandacht en houd je deze vast? Hoe gebruik je een anekdote in jouw les? Wat is jouw communicatiestijl?</p>

	<p>Je leert er voor te zorgen dat de ander iets gaat doen, iets gaat laten of iets nooit meer vergeet!</p> <p>Werkplaats Taalgericht lesgeven</p> <p>Observeer een les van jouw WPB aan de hand van de kijkwijzer Taalgericht lesgeven. Vraag de WPB ook om een les van jou te observeren. Bespreek de lessen samen na: op welke punten zijn die al taalgericht, op welke minder? Hoe zou je die concrete les taalgerichter kunnen maken? En aan welke van de drie TVO-pijlers (context, taalsteun of interactie) zou je in het algemeen meer aandacht kunnen of willen besteden? Je hebt deze informatie nodig om jezelf te kunnen ontwikkelen naar LER Did. 3.1 (zie beoordelingsformulier of zelfevaluatieformulier voor de volledige LER).</p>
--	---

SEMESTER 2	Vervolg visie- en professionele identiteitsvorming
OP3 + 4	<p>HANDELEN - ontwikkeling</p> <p>De ontwikkelcyclus vanuit het eerste semester herhaalt zich. Je stelt nieuwe doelen op op basis van de LERs en op basis van je ontwikkeling in het eerste semester. Ook nu hoeft de uitwerking van de leerproces niet opgenomen te worden in het portfolio, maar kun je hiermee vormgeven aan je ontwikkelproces. Een uitzondering is het onder stap 3 genoemde product.</p> <p>Je kunt voor je ontwikkeling werken volgens hetzelfde stappenplan als uit OP 1+2. Let wel op! In de komende periode is het van belang dat je gericht handelt en dus 'evidence informed' werkt. Met andere woorden: je verdiept je in literatuur en gebruikt bronnen bij het vormgeven van je lessen.</p> <p>Stappenplan voor jouw gericht handelen op je leerwerkplek</p> <p>Stap 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waar sta je? Stel samen met je WPB per bekwaamheidsdomein minimaal één (persoonlijk) leerdoel voor niveau 3 op. Neem je ontwikkeling van het eerste semester hierin mee. Welk doel heb je? Waar wil je nog beter in worden? Beeld je in hoe dat succes er uit ziet. Maak een 'als...dan zin'. <p>Stap 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handelen: Wat ga je doen om je doel te bereiken? Werk hierbij '<i>evidence informed</i>', met andere woorden: gebruik literatuur en andere bronnen bij het vormgeven van je lessen of interventies. Wat maakt het lastig

	<p>om je doel te realiseren? Tegen welke struikelblokken zou je kunnen aanlopen? Bedenk wat je gaat doen als je deze struikelblokken tegenkomt.</p> <p>Stap 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verzamel bewijzen die inzicht geven in jouw professionele ontwikkeling op niveau 3 en waarmee je jouw functioneren op niveau 3 aantoont. Een van die bewijzen moet de vorm van een product hebben dat je zelf ontwikkeld hebt (bijvoorbeeld een project, een toets of lesmateriaal). Dit product pas je toe of voer je uit in de les, je zorgt voor validatie van je leerlingen of je WPB en je werkt het netjes uit volgens het bewijzenkader in tabel 5. Dit product neem je op in je portfolio. <p>Stap 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evalueer de resultaten/ uitkomsten/ opbrengsten. <p>Stap 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflecteer op de opbrengsten (outcome) en maak hierin een koppeling met de LER's.
	<p>HANDELEN - Casus</p> <p>. In het tweede semester ga je aan de slag met een Casus om LERs aan te tonen. Een casus is een gedetailleerde beschrijving van een situatie op je opleidingsschool die op dat moment aandacht vraagt en die jou kan helpen om bepaalde LERs van N3 aan te tonen. Bedenk hierbij welke LERs je al aangetoond hebt met je les en zelfevaluatie en neem dit mee in je keuze voor een casus (bespreek dit met je IO of WPB). Een casus kan bijvoorbeeld een complexe situatie in de klas of de school zijn waar je tegen aan liep en die je hebt opgelost, of een leertraject dat je voor een bepaalde klas hebt bedacht en uitgevoerd. In ieder geval raakt een casus aan minimaal twee bekwaamheidsgebieden.</p> <p>Je casus bestaat uit de volgende onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Titel van de casus 2. Beschrijving van de casus en inhoudelijke koppeling aan de LERs. Je beschrijft de casus op een systematische manier, bijvoorbeeld met behulp van CIMO-logica. Beschrijf de situatie waar je tegenaan loopt en interventies die je hebt uitprobeerde op basis van theorie (wat heb je gedaan en waarom – de I (interventie) en M (mechanisme) in CIMO). Als je bij de beschrijving van je casus gebruik maakt van de CIMO-logica, kun je dat doen in de vorm van een CIMO schema, maar het kan ook als lopende tekst. Gebruik dan duidelijke kopjes 3. Koppeling aan de LERs die je met de casus aantoont. In je casusbeschrijving verwijst je expliciet naar de (delen van) LERs die je aantoont. Je noemt de nummers van de LERs en je schrijft ze uit. Met je casus toon je verschillende LERs aan. Deze LERs noem je apart en je licht de koppeling van de casus aan iedere LER apart toe.

	<p>4. Reflectie op de casus Je reflecteert op de casus zelf en ook door de casus te relateren aan ontwikkelpunten uit het Assessment niveau 2 en/of aan de ontwikkelpunten die je uit het lesbezoek hebt meegekregen. Op deze manier toon je je groei van niveau 2 naar niveau 3 aan. Je blikt terug en benoemt nieuwe ontwikkelpunten voor je toekomstig handelen.</p> <p>5. Bewijzen bij de casussen Je levert per casus minimaal 3 samenhangende en overtuigende bewijzen, die jouw adequate handelen in deze casus aantonen. Zorg voor minimaal één bewijs van een relevante ander in je portfolio, bijvoorbeeld een collega, team- of sectieleider of WPB en valideer dit bewijs. Je voegt de bewijzen bij je casus toe. Eén van die bewijzen is een filmfragment van een les die je in het kader van je casus gegeven hebt. Je mag ook onderdelen uit andere opleidingsopdrachten hergebruiken als bewijs bij een casus.</p> <p>In bijlage 3 vind je een format voor je casusbeschrijving, dat je kunt (hoeft niet) gebruiken.</p>
	<p>WERKPLAATSEN</p> <p>Werkplaats professionele performance 11 en 12 – samenhang met ‘Pedagogiek: Inclusief onderwijs’ en Pedagogiek: pedagogische professionaliteit’ in OP3.</p> <p>Beide werkplaatsen professionele performance staan in het teken van pedagogiek. Je onderzoekt je persoonlijke overtuigingen en gaat concreet aan de slag met de invloed van deze overtuigingen op je verbale en non-verbale communicatie met (kleine) groepen leerlingen. De opdrachten sluiten hierbij aan en geven je handvatten nog meer zicht te krijgen op jouw rol van leraar.</p> <p>Werkplaats taalgericht lesgeven</p> <p>In de werkplaats blik je terug op de Portfolio-opdracht uit OP1/2, waarbij je een filmfragment van een taalgerichte vakles hebt bekeken en samen met je WPB jullie lessen hebt geanalyseerd aan de hand van een kijkwijzer. Zo ben je je als het goed is bewust(er) geworden van hoe je taalgericht lesgeven binnen jouw vakgebied kunt toepassen en wat jouw eigen ontwikkelpunten op dat vlak zijn. Met een van die ontwikkelpunten ga je nu aan de slag.</p> <p>In de eerste werkplaats, in OP3, ontwerp je een interventie om de taalgerichtheid van jouw lessen – en daarmee de school- en vaktaalontwikkeling van je leerlingen – te verbeteren. Wat je bedacht hebt pas je toe in een of meer lessen in die periode, en je noteert hoe het gaat en welk effect je ziet bij je leerlingen.</p> <p>In de tweede werkplaats, in OP4, evalueer je de uitgevoerde interventies en formuleer je aan de hand van jouw eigen ervaringen en die van medestudenten</p>

	aandachtspunten voor de verdere toepassing van de TVO-pijlers Context, Taalsteun en Interactie.
	<p>BIJSTELLEN VISIE</p> <p>Aan het einde van N3 presenteer je je bijgestelde en/of aangescherpte visie Net als in semester 1 mag je zelf kiezen hoe je je visie vormgeeft: bijvoorbeeld als lopende tekst op 1A4, een poster, een video (maximaal 3 minuten), etc.</p> <p>Verwerk in je visiebeschrijving op welke manier de werkplaatsen hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van je visie en geef in je visiebeschrijving in ieder geval 2 concrete voorbeelden hoe jouw visie in jouw onderwijspraktijk tot uiting is gekomen.</p>
Portfolio	<ul style="list-style-type: none"> • Visie: opdracht uit semester 1 en bijgestelde of aangescherpte visie eind semester 2 (zoals hierboven beschreven) • Zelfevaluatieformulier en reflectie op het gesprek + ontwikkelpunten. • Lesbezoek IO (LVF en formatieve feedback/feedforward + reflectie van jou als student) (bijlage 2) • Casus inclusief bewijzen gepresenteerd volgens het format (waaronder een filmfragment) • Ontwikkeld product (zie stap 4 bij handelen: bijvoorbeeld project, toets, lesmateriaal) • Leeras (tussentijds en eind), ingevuld door WPB en student
CGI	<ul style="list-style-type: none"> • Pitch waarin je je ontwikkeling schetst, je juweeltjes naar voren brengt en bewijzen presenteert voor eventuele niet in het portfolio of tijdens de les aangetoonde LERs • Bevraging door IO en SO

4.5.1. Uitwerking bewijzen

Om te laten zien dat je aan de LERs voldoet, verzamel je gedurende het jaar een aantal bewijzen. Met deze bewijzen koppel je jouw eigen handelen aan je visie en de LERs. Bewijzen zijn concrete materialen die jouw professioneel handelen in kaart brengen. Gebruik het format in tabel 5 om deze bewijzen te structureren.

Tabel 5: Format bewijsvoering

Titel bewijs:	Geef je bewijs een nummer en een titel, bijvoorbeeld "bewijs 1: Videofragment: contact met leerlingen"
Datum bewijs:	Noem hier de datum waarop je het bewijs hebt verzameld
Context bewijs en koppeling aan visie:	Beschrijf hier kort de context van het bewijs,. Geef een situatieschets, een korte evaluatie van en reflectie op wat je gedaan hebt. Voorbeeld:

	<p>“Op dinsdag 2 maart gaf ik wiskundeles aan klas X. Mijn rol was.... Ik pakte het aan... Het doel hiervan was... De les verliep Wat ik volgende keer anders zal doen is....”</p> <p>Koppel dit bovendien aan je visie, bijvoorbeeld: “de aanpak die ik gekozen heb komt overeen met mijn visie omdat”</p>
Bijbehorende LER's incl. toelichting:	Noem hier welke leerresultaten je aantoont met dit bewijs. Per LER geef je een korte toelichting.
Bewijs	<p>Voeg hier het daadwerkelijke bewijs toe of beschrijf waar het bewijs te vinden is (als je bijvoorbeeld een lesopname als bewijs hebt).</p> <p>LET OP: als je bewijs groot is, mag je het ook onder de tabel plakken, dat scheelt ruimte.</p>

We maken onderscheid tussen twee typen bewijzen:

Directe bewijzen – Een direct bewijs gaat over gedrag dat direct observeerbaar is of een beroepsproduct dat je zelf gemaakt hebt. Je schrijft niet over jouw bekwaamheid, maar je laat het zien. Voorbeelden van directe bewijzen zijn videofragmenten van je optreden als leraar, lesmateriaal en lesvoorbereidingen.

Indirecte bewijzen – Een indirect bewijs is een beschrijving van jouw functioneren, geschreven door jou of door leerlingen of een begeleider, bijvoorbeeld met behulp van een observatieformulier.

Eisen aan bewijzen.

- *Authentiek.* Het product moet van jezelf zijn. Bij een groepsproduct moet duidelijk zijn wat jouw rol in het geheel was.
- *Actueel.* Je bewijs mag niet ouder zijn dan twee jaar.
- *Relevant.* Geef heel duidelijk aan wat je wilt bewijzen en zorg ervoor dat je bewijs daar ook op aansluit. Daarnaast moet je bewijs aansluiten op de LER's van niveau 1.
- *Gekaderd.* Plaats je bewijs altijd in een context. Zorg ervoor dat je bewijs is gerelateerd aan een concrete situatie die voorkwam in jouw stage.
- *Gevarieerd.* Zorg voor afwisseling in vormen van bewijs (dus bijvoorbeeld niet alleen lesfragmenten of schriftelijke verslagen) en voor afwisseling tussen directe en indirecte bewijzen.
- *Gevalideerd.* Als je bewijzen van derden gebruikt, laat je deze persoon zijn handtekening, de datum en zijn functie op het bewijs zetten. Het knippen en plakken van handtekeningen is niet toegestaan.

Het gebruik van directe en indirecte bewijzen.

Een verzameling van bewijzen passend bij een leerwerkplan of de casus is sterker als er binnen deze verzameling verschillende perspectieven zijn opgenomen. Voeg daarom aan een eigen bewijs met direct observeerbaar gedrag (directe bewijs) altijd het perspectief van een ander toe (indirect bewijs). Bijvoorbeeld: je hebt als bewijs een lesvoorbereidingsformulier waarin je differentieert. Voeg hieraan nog de observatie van je WPB of de evaluatie van leerlingen toe waaruit blijkt dat je daadwerkelijk gedifferentieerd hebt in de les. Voeg aan het perspectief van een ander (indirect bewijs) altijd een eigen reflectie toe waarin je aangeeft wat je hebt geleerd en in de toekomst gaat toepassen.

3.5.2. Voorbeelden van bewijzen

Hieronder vind je een aantal voorbeelden van producten die je als bewijs kunt aanvoeren. Bespreek ook samen met je WPB en je IO welke andere producten sterk bewijs zouden kunnen leveren. Let er daarbij wel op dat je bewijs als geheel voldoet aan de hierboven beschreven eisen. Het eerste bewijs dat genoemd wordt in de voorbeelden is verplicht.

- Een fragment uit een lesopname. Neem hiervoor een andere les dan die door je IO bezocht is, zodat je kunt laten zien hoe je je ontwikkeld hebt ten opzichte van het lesbezoek. De lesopname als geheel laad je op in Brightspace. In het bewijs verwijst je naar het moment dat je wil laten zien. Deze lesopname is een verplicht bewijs. Wanneer je met Iris Connect werkt, kun je de lesopname niet opladen in Brightspace, maar deel je het fragment met je IO.
NB uit één lesopname mogen meerdere bewijzen worden gehaald.
- De opbrengsten uit de cursussen die je dit jaar volgt. Let er wel op dat je met dit bewijs de LER op eindniveau aantoont.
- (Delen van) zelfgemaakt lesmateriaal met onderbouwing van gemaakte keuzes op basis van pedagogische en/of (vak)didactische bronnen, voorzien van een evaluatie door leerlingen of collega's van het materiaal.
- Een (deel van) een lesvoorbereiding met onderbouwing van gemaakte keuzes op basis van pedagogische en/of (vak)didactische bronnen, gevolgd door een evaluatie van die les.
- Analyse van werk gemaakt door je leerlingen met daarbij een voorbeeld van dit werk.
- Een verslag van een (vak)didactische of pedagogische interventie.

3.5.3 Opbrengsten vanuit de transferbijeenkomsten* op de opleidingsschool en opdrachten vanuit het programmaboekje.

Transferdagen dragen bij aan het werkplekleren en de ontwikkeling van professioneel handelen. Deze dagen vinden plaats op de opleidingsschool, zie hiervoor het programmaboekje van de opleidingsschool. De vaardigheden die daar worden opgedaan en de daarbij behorende bewijzen, kunnen worden gebruikt bij het aantonen van LERs. Neem de opbrengsten van de transferdagen en hoe deze je professioneel handelen gevormd hebben ook mee in je reflectie.

**Op sommige opleidingsscholen heeft de transferbijeenkomst een andere benaming.*

5. Literatuur en urenverantwoording

5.1. Literatuur (tabel 5)

Tabel 5: Verplichte en aanbevolen bronnen

Verplichte literatuur:	Zelf aanschaffen
<p>Geerts, W., & Van Kralingen, R. (2020). <i>Handboek voor leraren</i> (Tweede, herziene druk). Bussum: Coutinho.</p> <p>Hajer, M., & Meestringa, T. (2020). <i>Handboek Taalgericht Vakonderwijs</i>. Bussum: Coutinho.</p> <p>Slooter, M (2018). <i>De zes rollen van de leraar</i>. Huizen: PICA.</p> <p>Teitler, P. (2017). <i>Lessen in orde: Handboek voor de onderwijspraktijk</i> (Derde, herziene druk). Bussum: Coutinho.</p> <p>De bronnen die je hebt gebruikt bij de cursussen didactiek n3 en pedagogiek n3: verwijs in je opdrachten expliciet naar deze bronnen. Let wel op! Ook naar bronnen van zelfgeschreven documenten dien je te verwijzen.</p>	
Aanbevolen bronnen, ter verdieping op het professioneel handelen:	
Geerts, W. & Van Kralingen, R. (2021) <i>Communiceren is docentenwerk</i> . Bussum: Coutinho.	
Bronnen rondom (spelend) leren	
<ul style="list-style-type: none">• Martens, R. (2019) <i>We moeten spelen</i>. Driebergen: NIVOZ• Tammes, B. (2020) <i>Playmode</i>. Amsterdam: Nijgh & Van Ditmar• Van der Vorst, R. (2008) <i>Nieuwsgierigheid</i>. Amsterdam: nieuwamsterdam	
Bronnen rondom non-verbale vaardigheden en stemgebruik	
<ul style="list-style-type: none">• Van Geel, V. (2013) <i>Lichaamstaal, praktijkboek voor de leraar</i>. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff bv.• Start hr-ivl-logo (wixsite.com) Deze Wixsite staat boordevol tips en filmpjes zodat jij kunt oefenen met professioneel spreken. Opgezet door Brechtje Romeijnders	

5.2. Urenverantwoording

Tabel 6: In deze tabel vind je een geschatte urenverantwoording voor Professioneel handelen en werkplekieren N3

Studielastnormering (ects)			
Betreft:	Professioneel handelen en werkplekieren niveau 3		
			klokuren
<u>Zelfstudie</u>			
<i>Leestijd</i>	aantal pagina's		
	50	10 per uur	5
<u>Portfolio</u>			
	<i>Vorbereiding</i>		5
	<i>Feedback van WPB en IO</i>		5
	<i>Schrijven / samenstellen</i>		21
<u>Op opleidingsschool</u>			
	<i>Lesgeven, opdrachten uitvoeren, bewijzen verzamelen</i> <i>(ook opdrachten voor de cursussen Didactiek en Pedagogiek N3 worden op de stageschool uitgevoerd, maar vallen niet onder de uren van Professioneel handelen en werkplekieren)</i>		200
	<i>Overleg WPB, feedback/feedforward, bijwonen van transferdagen. Presentaties inclusief voorbereiding</i>		8
Subtotaal in klokuren			269
Ruis 5%	Uitzoek en regelwerk		14
Totaal in klokuren			283
Totaal in studiepunten (ects)			10

Bijlage 1: Feedback- en Beoordelingsformulier Professioneel Handelen en werkplekleren niveau 3 2023-2024

Gegevens student

Voor- en achternaam:		Studentnummer:
Opleiding:		Studentstatus: ☐ voltijd ☐ deeltijd
Naam IO HR:		
Naam SLC HR:		

Gegevens werkplek

Naam opleidingsschool:		Adres, postcode en plaats:
Naam werkplekbegeleider:		e-mail:
Naam schoolopleider:		e-mail:

Gegevens CGI

Datum CGI:		
Naam Assessor 1:		rol:
Naam Assessor 2:		rol:

Beoordeling onder voorwaarde dat...

Het portfolio is assessmentwaardig, dat wil zeggen dat de bewijzen voldoen aan de criteria (gevalideerd, gevarieerd, actueel, relevant en gekaderd) en dat het portfolio een goede basis geeft om samen met een CGI van 30 minuten alle LERs te dekken.	☐ Onvoldoende	☐ Voldoende
Het lesbezoek heeft plaatsgevonden	☐ Niet Voldaan	☐ Voldaan
Het advies van de werkplekbegeleider/ schoolopleider is toegevoegd aan het portfolio. (bijlage 5)	☐ Niet Voldaan	☐ Voldaan

Instructie voor het invullen van het feedback- en beoordelingsformulier Professioneel Handelen niveau 3.

De beoordeling professioneel handelen niveau 3 is gebaseerd op het eindportfolio en het CGI. Voorafgaand is er een lesbezoek geweest. Dit lesbezoek is voorwaardelijk voor het assessment. De student kan tijdens het lesbezoek verschillende LERs aantonen (deze zijn in paars aangegeven in het beoordelingsformulier) en geeft in het lesvoorbereidingsformulier aan welke dat zijn. Indien de student in de les niet voldoende ontwikkeling richting de criteria van niveau 3 laat zien, ontvangt de student feedback met een behapbaar aantal ontwikkel- c.q. verbeterpunten. Binnen een realistische tijdsspanne zal een tweede lesbezoek plaatsvinden.

Dit formulier bestaat uit twee delen die deels met elkaar verweven zijn. Het blauwe gedeelte is bedoeld voor de feedback naar aanleiding van het lesbezoek. Het zwarte deel is het beoordelingsdeel. In het beoordelingsdeel kunnen ook bevindingen uit het lesbezoek genoteerd worden die al aantonen dat de student op N3 functioneert. Studenten hoeven dit niet meer opnieuw aan te tonen in het portfolio of tijdens het CGI. De blauw-gekleurde (delen van) LERs kunnen tijdens het lesbezoek al aangetoond worden (dat hoeft echter nog niet). **Voor de eindbeoordeling kun je de blauwe delen met feedback weghalen en het document opslaan als beoordelingsdocument.**

Met dit beoordelingsformulier wordt per bekwaamheidsdomein (pedagogisch, vakdidactisch en professioneel handelen) bepaald of een student zich voldoende heeft bekwaamd op niveau 3. Het gedrag van een student aan het einde van niveau 3 wordt beschreven door de LERs. De assessoren beoordelen of de LERs voldoende zijn waargenomen. Met 'waarnemen' wordt bedoeld:

- het direct observeren van gedrag tijdens het lesbezoek
- het direct ervaren van gedrag op de werkplek
- aangeleverd bewijs in het portfolio
- het beschrijven (ook mondeling) van een voorgekomen situatie met onderbouwing van het handelen
- reflectie en verantwoording tijdens het CGI

Elke LER heeft een nummer, bijvoorbeeld ped 1.3. Sommige LERs bestaan uit deel-LERs, wat te zien is aan de bullets. Elke LER krijgt als geheel een oordeel: onvoldoende, voldoende of goed. Als een student een deel van een LER niet of onvoldoende heeft laten zien en dat weegt voldoende op tegen wat hij wel heeft gedaan en de kern van de LER komt voldoende naar voren, dan kan een voldoende worden toegekend.

Tijdens het lesbezoek, bij de zelfevaluatie, in het portfolio en het CGI toont de student de LERs aan. De assessor noteert bij 'bevindingen' wat hij ziet in het portfolio of wat hij gezien heeft tijdens het lesbezoek (in de taal van de LERs). Verder noteert de assessor positieve en ontwikkelpunten van een student (in de taal van de LERs). De assessor maakt duidelijk waarom het oordeel O of G is toegekend met een kwalitatieve aanduiding, bijvoorbeeld of dit onvoldoende/goed is aangetoond, of dat er bijvoorbeeld sprake is van uitblijvende of juist grote groei. Indien het oordeel V is, is een notitie bij 'bevindingen' aanbevolen.

Professioneel Handelen en werkplekieren niveau 3 wordt behaald als alle leerresultaten met minimaal een V worden afgerond.

Gegevens lesbezoek

Datum lesbezoek	
Naam instituutsopleider	
Naam WPB of SO, aanwezig bij lesbezoek	

Eindoordeel

Eindoordeel:	<p>r Uitmuntend: 12 x 'G'</p> <p>r Zeer goed: minimaal 10 x 'G' en de rest 'V', waarvan minimaal één G in elke categorie: pedagogisch, (vak)didactisch en professioneel handelen</p> <p>r Goed: minimaal 7 x 'G' en de rest 'V', waarvan minimaal één G in elke categorie</p> <p>r Ruim voldoende: minimaal 4 x 'G' en de rest 'V'</p> <p>r Voldoende: als alle criteria ten minste met een V zijn beoordeeld en geen sprake is 4 x 'G'</p> <p>r Onvoldoende: Indien 1 of meer onvoldoendes of een onvoldoende portfolio</p>
Feedforward (Vermeld hier ontwikkelpunten voor niveau 4 of, in het geval van een onvoldoende, voor de herkansing van niveau 3)	

Naam student:

Studentnummer:

Naam en handtekening assessor 1:

Datum:

Naam en handtekening assessor 2:

Datum:

Observaties en feedback lesbezoek N3

VOORBEREIDING		Feedback feedforward
Lesdoelen (constructive alignment)	De lesdoelen zijn SMART-geformuleerd Er is minimaal één taaldoel gesteld De doelen zijn gekoppeld aan relevante eindtermen/hoofdstukdoelen/lessenserie.	
Voor- en nabespreking	De student kan zijn keuzes voor de invulling van deze les verantwoorden op basis van context en/of theorie.	
Persoonlijke doelen (wat wil je laten zien?)	De persoonlijke doelen zijn SMART geformuleerd. Zijn beschreven op handelingsniveau en er is een koppeling met de visie van de student.	
Tijd, lesfase, activiteiten en leermiddelen	Uit het draaiboek wordt duidelijk wat de student in welke fase van de les doet. Daarbij wordt duidelijk welke vragen gesteld worden aan de leerlingen, welke uitleg gegeven wordt en hoe die gegeven wordt, welke opdrachten en werkvormen ingezet worden en hoe die uitgevoerd moeten worden en welke input van leerlingen verwacht wordt.	
Omgaan met diversiteit	De student levert een positieve bijdrage aan diversiteit en gelijkheid binnen de klas door in het LVF te laten zien hier bewust over nagedacht te hebben.	
Professioneel handelen = de Werkplaatsen		
Non-verbale vaardigheden	De student zet de non-verbale vaardigheden (houding, gebaren, mimiek, oogcontact, ruimtegebruik en expressiviteit van stem) congruent en effectief in ter ondersteuning van de inhoud, maar ook ter ondersteuning van Klassenmanagement, veiligheid in de klas en groepsdynamische processen.	
Improviseren	De student kan met ontspanning en flair inspelen op onverwachte situaties in de klas.	

Creativiteit	De student is in staat door middel van energiek, levendig en visueel optreden de leerlingen te boeien en te enthousiasmeren.	
Spreekgedrag	De student kan stem inzetten om levendig, boeiend en verstaanbaar te spreken of te vertellen	
Professioneel handelen = nagesprek, terugblik, argumentatie en reflectie		
De student kan omtrent houding en stem reflecteren op volgende onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> • Congruent inzetten van non-verbaal handelen • Levendig, boeiend en verstaanbaar spreken/vertellen 		
De student werkt in toenemende mate zelfstandig aan persoonlijke leerdoelen via een leercyclus en kan deze koppelen aan het vormen van een visie.		
Voor verdere feedback op de bekwaamheidsgebieden zie de tabel hieronder		
De professionele ontwikkeling van de student is passend bij niveau 3		JA NEE

Pedagogisch handelen

Beroepstaak		leerresultaat	Feedback/feedforward lesbezoek en zelfevaluatie	Bevindingen tbv eindoordeel	Oordeel	
1: de leraar creëert een prettig, ordelijk en veilig werk- en leerklimaat	Leerlingen motiveren	<ul style="list-style-type: none"> voert de onderwijs- en begeleidingsactiviteiten uit vanuit de psychologische basisbehoeften heeft daarbij oog voor verschillen tussen leerlingen en vertaalt dit naar eigen handelen (ped 1.3) 		Lesbezoek Portfolio CGI	o/v/g	
	Tactvol handelen	<ul style="list-style-type: none"> draagt bij aan een prettig, ordelijk en veilig leerklimaat toont daarbij inzicht in de groepsdynamiek doet recht aan elk individu in de klas differentieert ontwikkelingsgericht vanuit pedagogisch oogpunt (ped. 2.3). 		Lesbezoek		o/v/g
				Portfolio		
				CGI		
	2: de leraar begeleidt leerlingen	Zelfregulatie bevorderen	<ul style="list-style-type: none"> begeleidt leerlingen in kleine groepen en individueel naar zelfstandig leren 		Lesbezoek	o/v/g

		<ul style="list-style-type: none"> • zoekt samen met collega's naar werkwijzen bij ontwikkelings- en gedragsproblemen • verwijst leerlingen door binnen de eigen bevoegdheden (ped. 3.3) 		Portfolio	o/v/g
		CGI			
	Persoonlijke en maatschappelijk vorming bevorderen	<ul style="list-style-type: none"> • heeft oog voor ieders identiteit • respecteert deze • bespreekt normen, waarden en regels met de leerlingen • brengt het belang en perspectief van anderen in • stimuleert leerlingen tot het denken buiten gebaande paden (ped. 4.3) 		Lesbezoek	
				Portfolio	
				CGI	

Didactisch handelen

Beroepstaak		leerresultaat	Feedback/feedforward lesbezoek	Bevindingen tbv eindoordeel	Oordeel
3: de leraar verzorgt	Communiceren	<ul style="list-style-type: none"> • breidt repertoire op gebied van eigen (non-) verbale communicatie uit 		Lesbezoek	o/v/g

		<ul style="list-style-type: none"> • stimuleert de school- en vaktaalontwikkeling door toepassing van de principes van taalgericht lesgeven (context – taalsteun – interactie) in verschillende fasen van een les • kent een breed repertoire aan taalgerichte werkvormen • stelt naast vakdoelen ook taaldoelen (did. 1.3) 		Portfolio	
				CGI	
	Onderwijs voorbereiden, uitvoeren, evalueren en bijstellen	<ul style="list-style-type: none"> • geeft zelfstandig vorm aan relevante, effectieve, betekenisvolle en activerende leeractiviteiten • zet bewust didactische principes in tbv samenwerkend leren • differentieert afhankelijk van de diversiteit van de groep naar tempo, niveau en leervoorkeur (did. 2.3) 		Lesbezoek	o/v/g
				Portfolio	
				CGI	
4: de leraar ontwerpt onderwijs	Constructive alignment toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • -ontwerpt, verantwoordt en verzorgt een aantal opvolgende lessen waarin kerndoelen of eindtermen, leerdoelen, onderwijsactiviteiten en toetsing op elkaar aansluiten 		Lesbezoek	o/v/g
				Portfolio	

		wat betreft inhoud en niveau (did3.3)		CGI	
	Onderwijs Leertechnologie (OLT) inzetten	<ul style="list-style-type: none"> zet doelgericht OLT in en is in staat om daarbij gemaakte keuzes te verantwoorden (did4.3) 		Lesbezoek	o/v/g
				Portfolio	
				CGI	

Professioneel handelen

Beroepstaak		leerresultaat	Feedback/feedforward lesbezoek	Bevindingen tbv eindoordeel	Oordeel
5: de leraar voert regie	Regie voeren op eigen leerproces	<ul style="list-style-type: none"> formuleert ontwikkelpunten en leervragen rond de eigen professionele groei richting startbekwaam 		Lesbezoek	o/v/g
				Portfolio	

		<ul style="list-style-type: none"> wisselt ideeën uit met anderen om maximaal te leren (pro1.3) 		CGI	
	Professionele identiteit ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none"> biedt inzicht in hoe de eigen opvattingen en overtuigingen aansluiten op de professionele normen en waarden van de school maakt binnen het team gebruik van eigen kwaliteiten en die van anderen verantwoordt eigen handelen in een kritische situatie op grond van professionele normen en waarden stelt zich begeleidbaar op bewaakt de eigen grenzen (pro2.3) 		Lesbezoek	o/v/g
				Portfolio	
CGI					
6: de leraar betreft theoretische en praktijkgegevens bij het eigen professioneel handelen	Literatuur gebruiken	<ul style="list-style-type: none"> hanteert relevante literatuur op praktische en navolgbare wijze bij het ontwerpen van leeractiviteiten en interventies verantwoordt de gemaakte keuzes (pro3.3) 		Lesbezoek	o/v/g
				Portfolio	
				CGI	

	Gegevens verzamelen, interpreteren en laten doorwerken	<ul style="list-style-type: none"> • stelt naar aanleiding van een praktijkvraag methodisch de opbrengsten vast van een interventie in de eigen lespraktijk • doet dit begeleid en samen met anderen • verbindt hieraan implicaties voor het eigen handelen (pro. 4.3) 		Lesbezoek	o/v/g
				Portfolio	
				CGI	

Bijlage 2: Lesvoorbereidingsformulier niveau 3 2023-2024

	<h3>Lesvoorbereidingsformulier Niveau 3</h3> <p>2023-2024</p>
	<p>De lessen van niveau 3 kun je via dit formulier voorbereiden. Voor het lesbezoek zorg je voor een compleet ingevuld LVF met verwijzingen naar literatuur. In je lesvoorbereiding onderstreep je specifieke vakdidactische aanpakken/keuzes en terminologie.</p> <p><i>Tip: Een LVF kun je gebruiken als bewijslast voor je opdrachten of LER's. Voorbeeld: taalgericht lesgeven kan tot uiting komen in je interactie tijdens een les, waarbij je dit dus opbouwt in het LVF. Let op! Daar moet dan nog altijd het perspectief van een ander (wpb, leerling) aan toegevoegd worden.</i></p>

Student: Vak en leerjaar: Stageschool:	-	Datum les: Klas: Lokaal:	-	Werkplekbegeleider: Instituutsopleider: Schoolopleider (evt.):	-
Onderwerp hoofdstuk				(Les)-Methode:	

1) Wat wil ik de leerlingen leren?

(Actiewerkwoorden - samenhang - niveau van leren, zichtbaar en meetbaar - betekenisvolle doelen, SMART geformuleerd)

Beginsituatie:

2) Hoe kan ik dat (= wat ik leerlingen wil leren) bereiken, zó dat alle leerlingen actief meedoen? Welke activerende didactiek en samenwerkingsvormen ga ik inzetten? Denk aan: hoe maak ik leerlingen nieuwsgierig?

(Aansluiting bij belevingswereld leerlingen - betekenis geven - docentrollen - activerende didactiek - relatie met niveau van leren)

Wat doe ik? (en waarom)

Wat doet de leerling? (waartoe)

3) Hoe controleer en evalueer ik of leerlingen geleerd hebben wat ik ze wilde leren?

(Per les - afsluiter - hoofdstuk - toetsing)

4a) Wat wil ik laten zien?

(Persoonlijke doelen/Resultaat: wat moet de assessor zien? - wat heb ik nodig om resultaat te bereiken? - reflectie op eigen handelen in relatie tot visie)

En ook: wat wil ik laten zien rondom houding en stem van wat ik tot nu toe geleerd heb?

4b) Wat wil ik laten zien? Markeer hieronder minimaal 3 (delen van) leerresultaten die je in deze les wilt aantonen en geef aan op welke manier je dat doet.

Te bewijzen Leerresultaat	Hoe komt dit in de les naar voren?
Pedagogische bekwaamheid	
<ul style="list-style-type: none">· voert de onderwijs- en begeleidingsactiviteiten uit vanuit de psychologische basisbehoeften· heeft daarbij oog voor verschillen tussen leerlingen en vertaalt dit naar eigen handelen (ped 1.3)·	

<ul style="list-style-type: none"> • draagt bij aan een prettig, ordelijk en veilig leerklimaat • toont daarbij inzicht in de groepsdynamiek • doet recht aan elk individu in de klas • differentieert ontwikkelingsgericht vanuit pedagogisch oogpunt (ped. 2.3). 	
<ul style="list-style-type: none"> • begeleidt leerlingen in kleine groepen en individueel naar zelfstandig leren (onderdeel van ped. 3.3) 	
<ul style="list-style-type: none"> • heeft oog voor ieders identiteit • respecteert deze • bespreekt normen, waarden en regels met de leerlingen • brengt het belang en perspectief van anderen in • stimuleert leerlingen tot het denken buiten gebaande paden (ped. 4.3) 	
Didactische bekwaamheid	
<ul style="list-style-type: none"> • breidt repertoire op gebied van eigen (non-) verbale communicatie uit • stimuleert de school- en vaktaalontwikkeling door toepassing van de principes van taalgericht lesgeven (context – taalsteun – interactie) in verschillende fases van een les • kent een breed repertoire aan taalgerichte werkvormen • stelt naast vakdoelen ook taaldoelen (did. 1.3) 	
<ul style="list-style-type: none"> • geeft zelfstandig vorm aan relevante, effectieve, betekenisvolle en activerende leeractiviteiten • zet bewust didactische principes in tbv samenwerkend leren • differentieert afhankelijk van de diversiteit van de groep naar tempo, niveau en leervoorkeur (did. 2.3) 	
<ul style="list-style-type: none"> • ontwerpt, verantwoordt en verzorgt een aantal opvolgende lessen waarin kerndoelen of eindtermen, leerdoelen, onderwijsactiviteiten en toetsing op elkaar aansluiten wat betreft inhoud en niveau (did3.3) 	

· zet doelgericht OLT in en is in staat om daarbij gemaakte keuzes te verantwoorden (did4.3)	
Professionele bekwaamheid	
· biedt inzicht in hoe de eigen opvattingen en overtuigingen aansluiten op de professionele normen en waarden van de school (onderdeel van pro 2.3)	
· hanteert relevante literatuur op praktische en navolgbare wijze bij het ontwerpen van leeractiviteiten en interventies · verantwoordt de gemaakte keuzes (pro3.3)	

Fasering van de les:	Tijd:	Activiteit leraar (didactische werkvormen):	Activiteit leerlingen:	Hulpmiddelen:
		Wat doe ik en hoe?	Wat verwacht ik van de leerlingen? Wat zie ik leerlingen doen?	

--	--	--	--	--

Evaluatie:

Na je gegeven les, beantwoord je onderstaande vragen voor jezelf. Je kunt het dan gebruiken voor nabesprekingen en onderbouwingen.

- **Hoe ging datgene wat je wilde laten zien aan de assessor?** (toelichten waarom)
- **Wat ging verder goed?** (toelichten waarom)
- **Wat ging minder goed?** (toelichten waarom)
- **Wat zou je anders doen als je de les nog een keer zou geven?** (toelichten waarom)

Bijlage 3: Zelfevaluatieformulier N3

Ongeveer halverwege je stage en in ieder geval na het lesbezoek maak je even pas op de plaats en reflecteer je op waar je staat ten opzichte van de leerresultaten. Je doet dat door dit zelfevaluatieformulier in te vullen, waarbij je alle LERs langsloopt en beschrijft wat je al doet op het gebied van die LER. Voor drie LERs die je al beheerst, werk je een bewijs volledig uit volgens het format bewijsvoering uit de handleiding (p.20, tabel 5).

Je laat dit zelfevaluatieformulier tekenen door je werkplekbegeleider (en natuurlijk ook eventuele bewijzen waar een handtekening van je WPB nodig is), waarna je het samen met de drie uitgewerkte bewijzen in Brightspace inlevert. Als je dat gedaan hebt, plan je een gesprek met je IO.

Naam student:	Studentnummer:	Opleiding:
Naam en handtekening werkplekbegeleider:	Opmerkingen werkplekbegeleider (indien gewenst, bijv. feedback, complimenten etc.)	

Pedagogisch handelen

Beroepstaak		leerresultaat	Concrete voorbeelden (als je dit nog niet doet, leeg laten en volgende kolom invullen)	Concrete voornemens	Bewijs toegevoegd? J / N
1: de leraar creëert een prettig, ordelijk en veilig werk- en leerklimaat	Leerlingen motiveren	<ul style="list-style-type: none"> • voert de onderwijs- en begeleidingsactiviteiten uit vanuit de psychologische basisbehoeften • heeft daarbij oog voor verschillen tussen leerlingen en vertaalt dit naar eigen handelen (ped 1.3) 			
	Tactvol handelen	<ul style="list-style-type: none"> • draagt bij aan een prettig, ordelijk en veilig leerklimaat • toont daarbij inzicht in de groepsdynamiek • doet recht aan elk individu in de klas • differentieert ontwikkelingsgericht vanuit pedagogisch oogpunt (ped. 2.3). 			

Beroepstaak		leerresultaat	Concrete voorbeelden (als je dit nog niet doet, leeg laten en volgende kolom invullen)	Concrete voornemens	Bewijs toegevoegd? J / N
2: de leraar begeleidt leerlingen naar zelfstandigheid in hun school- en beroepsloopbaan	Zelfregulatie bevorderen	<ul style="list-style-type: none"> • begeleidt leerlingen in kleine groepen en individueel naar zelfstandig leren • zoekt samen met collega's naar werkwijzen bij ontwikkelings- en gedragsproblemen • verwijst leerlingen door binnen de eigen bevoegdheden (ped. 3.3) 			
	Persoonlijke en maatschappelijke vorming bevorderen	<ul style="list-style-type: none"> • heeft oog voor ieders identiteit • respecteert deze • bespreekt normen, waarden en regels met de leerlingen • brengt het belang en perspectief van anderen in • stimuleert leerlingen tot het denken buiten gebaande paden (ped. 4.3) 			

Didactisch handelen

Beroepstaak		leerresultaat	Concrete voorbeelden (als je dit nog niet doet, leeg laten en volgende kolom invullen)	Concrete voornemens	Bewijs toegevoegd? J / N
3: de leraar verzorgt onderwijs	Communi- cieren	<ul style="list-style-type: none"> • breidt repertoire op gebied van eigen (non-) verbale communicatie uit • stimuleert de school- en vaktaalontwikkeling door toepassing van de principes van taalgericht lesgeven (context – taalsteun – interactie) in verschillende fases van een les • kent een breed repertoire aan taalgerichte werkvormen • stelt naast vakdoelen ook taaldoelen (did. 1.3) 			
	Onderwijs voorbereiden, uitvoeren, evalueren en bijstellen	<ul style="list-style-type: none"> • geeft zelfstandig vorm aan relevante, effectieve, betekenisvolle en activerende leeractiviteiten • zet bewust didactische principes in tbv samenwerkend leren • differentieert afhankelijk van de diversiteit van de groep naar tempo, niveau en leervoorkeur (did. 2.3) 			

Beroepstaak		leerresultaat	Concrete voorbeelden (als je dit nog niet doet, leeg laten en volgende kolom invullen)	Concrete voornemens	Bewijs toegevoegd? J / N
4: de leraar ontwerpt onderwijs	Constructive alignment toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • ontwerpt, verantwoordt en verzorgt een aantal opvolgende lessen waarin kerndoelen of eindtermen, leerdoelen, onderwijsactiviteiten en toetsing op elkaar aansluiten wat betreft inhoud en niveau (did3.3) 			
	Onderwijs Leertechnolog ie (OLT) inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • zet doelgericht OLT in en is in staat om daarbij gemaakte keuzes te verantwoorden (did4.3) 			

Professioneel handelen

Beroepstaak		leerresultaat	Concrete voorbeelden (als je dit nog niet doet, leeg laten en volgende kolom invullen)	Concrete voornemens	Bewijs toegevoegd? J / N
5: de leraar voert regie	Regie voeren op eigen leerproces	<ul style="list-style-type: none"> • formuleert ontwikkelpunten en leervragen rond de eigen professionele groei richting startbekwaam • wisselt ideeën uit met anderen om maximaal te leren (pro1.3) 			
	Professionele identiteit ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none"> • biedt inzicht in hoe de eigen opvattingen en overtuigingen aansluiten op de professionele normen en waarden van de school • maakt binnen het team gebruik van eigen kwaliteiten en die van anderen • verantwoordt eigen handelen in een kritische situatie op grond van professionele normen en waarden • stelt zich begeleidbaar op • bewaakt de eigen grenzen (pro2.3) 			

Beroepstaak		leerresultaat	Concrete voorbeelden (als je dit nog niet doet, leeg laten en volgende kolom invullen)	Concrete voornemens	Bewijs toegevoegd? J / N
6: de leraar betreft theoretische en praktijkgegevens bij het eigen professioneel handelen	Literatuur gebruiken	<ul style="list-style-type: none"> • hanteert relevante literatuur op praktische en navolgbare wijze bij het ontwerpen van leeractiviteiten en interventies • verantwoordt de gemaakte keuzes (pro3.3) 			
	Gegevens verzamelen, interpreteren en laten doorwerken	<ul style="list-style-type: none"> • stelt naar aanleiding van een praktijkvraag methodisch de opbrengsten vast van een interventie in de eigen lespraktijk • doet dit begeleid en samen met anderen • verbindt hieraan implicaties voor het eigen handelen (pro. 4.3) 			

Bijlage 4: Format casus niveau 3

Titel van de casus

Bijvoorbeeld: Casus differentiëren

Beschrijving van de casus

Je mag dit tekstueel doen, bijvoorbeeld via onderstaande vragen:

- a) Wat was de situatie?
- b) Wat wilde je bereiken (outcome)?
- c) Wat heb je gedaan (interventie) en waarom / wat wilde je daarmee op gang brengen (mechanisme)?

Of schematisch, zoals bijvoorbeeld hieronder met CIMO:

Context (situatie)		
Interventie 1	Mechanisme 1	Outcome (wat wilde je bereiken?)
Interventie 2	Mechanisme 2	
Interventie 3	Mechanisme 3	
Interventie 4	Mechanisme 4	

Koppeling aan de LERs

Geef nummer en beschrijving van de LERs die je wilt aantonen en leg uit waarom je dat aantoont met deze casus.

Bijvoorbeeld:

Ik bewijs hiermee LER 2.3:

- geeft zelfstandig vorm aan relevante, effectieve, betekenisvolle en activerende leeractiviteiten
- zet bewust didactische principes in tbv samenwerkend leren

differentieert afhankelijk van de diversiteit van de groep naar tempo, niveau en leervoorkeur

Ik verdeel in deze les de leerlingen eerst in twee groepen waarbij ik de leerlingen die het makkelijker kunnen uitdagender materiaal geef en de andere leerlingen materiaal op basisniveau. Bij het

inoefenen mogen de leerlingen vervolgens kiezen of ze een getekende of geschreven instructie maken over de werking van een cel.

Reflectie op de casus

Bewijzen bij de casussen

Hier minimaal 3 ronde bewijzen, ingevoegd volgens het bewijzenkader (geef de bewijzen naam en nummer).

Titel bewijs:	Geef je bewijs een nummer en een titel, bijvoorbeeld "bewijs 1: Videofragment: contact met leerlingen"
Datum bewijs:	Noem hier de datum waarop je het bewijs hebt verzameld
Context bewijs en koppeling aan visie:	Beschrijf hier kort de context van het bewijs,. Geef een situatieschets, een korte evaluatie van en reflectie op wat je gedaan hebt. Voorbeeld: "Op dinsdag 2 maart gaf ik wiskundeles aan klas X. Mijn rol was.... Ik pakte het aan... Het doel hiervan was... De les verliep Wat ik volgende keer anders zal doen is...." Koppel dit bovendien aan je visie, bijvoorbeeld: "de aanpak die ik gekozen heb komt overeen met mijn visie omdat"
Bijbehorende LER's incl. toelichting:	Noem hier welke leerresultaten je aantoont met dit bewijs. Per LER geef je een korte toelichting.
Bewijs	Voeg hier het daadwerkelijke bewijs toe of beschrijf waar het bewijs te vinden is (als je bijvoorbeeld een lesopname als bewijs hebt). LET OP: als je bewijs groot is, mag je het ook onder de tabel plakken, dat scheelt ruimte.

'Rond' betekent dat er in ieder geval minimaal twee perspectieven aangevoerd worden.

Een lesvoorbereiding kan bijvoorbeeld pas als bewijs dienen voor differentiëren als er een observatie van een collega of leerlingen wordt toegevoegd waaruit blijkt dat je daadwerkelijk gedifferentieerd hebt in de les. En dat het niet alleen in je lesvoorbereiding staat uitgeschreven, maar je het in de les niet uitgevoerd is.

Bijlage 5: Advies van de werkplekbegeleider 2023-2024

Gegevens student

Voor- en achternaam:		Studentnummer:
Opleiding:		Studentstatus: ☐ voltijd ☐ deeltijd
Naam IO HR:		
Naam SLC HR:		

Gegevens werkplek

Naam opleidingsschool:		Adres, postcode en plaats:
Naam werkplekbegeleider:		e-mail:
Naam schoolopleider:		e-mail:
Advies werkplekbegeleider om portfolio te mogen inleveren	Positief / negatief	

Een belangrijk onderdeel van de eindbeoordeling van professioneel handelen niveau 3 is het advies van u als WPB. Om een goed onderbouwd advies te kunnen geven, geeft de u zo volledig mogelijk antwoord op onderstaande vragen. Daarbij onderbouwt u uw mening met voorbeelden en geeft u ook ontwikkelpunten aan de student. Het is fijn als u gedurende het jaar ook meegekeken heeft via het invullen en/of bespreken van meerdere kijkwijzers, passend bij de modules van niveau 3.

Voorwaarden voor het krijgen van een eindadvies professioneel handelen niveau 3 zijn:

- Het tussentijds portfolio is afgerond.
- Verslag en feedback/-forward van minimaal één lesbezoek door de IO.
- Verslagen zijn in correct Nederlands geschreven.

Hoe heeft de student tijdens de stage bij u gefunctioneerd?

Hierbij kunt u denken aan: op tijd aanwezig zijn, zich houden aan afspraken, inzet en motivatie, contacten met andere collega's.

--

Hoe beoordeelt u de wijze waarop de student heeft gewerkt aan het portfolio?

Heeft de student gevraagd naar mogelijkheden binnen de school om aan leervragen te werken? Is de student (op een voor u duidelijke manier) aan de slag gegaan met eigen leervragen, heeft de student op verschillende momenten gerichte feedback aan u gevraagd?

Hoe beoordeelt u momenteel de kwaliteiten van de student als (toekomstig) leraar?

Waar zou de student komend jaar aandacht aan moeten besteden? Welke feedback heeft u tot nu toe op zijn/haar functioneren?

Overige opmerkingen

Bijlage 6: Keuzeopdrachten werkplaatsen semester 1

Het materiaal voor de opdrachten is te vinden op de website Samen Opleiden (<https://www.hogeschoolrotterdam.nl/samenwerking/instituten/instituut-voor-lerarenopleidingen/samenwerken/>)

Maak een keuze uit de volgende zes opdrachten:

1. **Zelfcompassie**

Ben jij net zo lief voor jezelf als dat je lief bent voor een ander? Als docent is het heel waardevol om lief te zijn voor jezelf. Lief zijn betekent dan niet dat je jezelf zielig gaat vinden, maar dat je liefdevol kijkt naar wat je doet en hoe je jezelf ontwikkelt. Bekijk voor deze opdracht de TEDTalk: [Kristin Neff - Resilience and Self-Compassion - Empathy and Compassion in Society 2013 - YouTube](#) Schrijf bij het kijken naar deze video enkele dingen op die jou aanspreken. In deze opdracht ga je een week aan de slag met de drie elementen van zelfcompassie (figuur1).

- Benoem/beschrijf je leerdoelen voor deze week omtrent de 3 elementen
- Benoem/beschrijf wat wel en wat niet lukte
- Hoe heb je dit ervaren?
- Wat neem je hiervan mee in je loopbaan als leraar?
- Kun je dit koppelen aan een LER?

Beschrijf dit op maximaal 2 A4 of maak een video of geluidsfragment van max. 3 minuten.

2. **Artikel dat jou raakt in je onderwijshart**

Kies uit De Groene Amsterdammer 'extra dikke onderwijsspecial' een artikel dat je raakt in je onderwijshart. Het staat je uiteraard ook vrij om zelf een artikel naar keuze aan te dragen. Opdracht: Breng onder woorden waarom dit artikel je raakt en koppel dit aan ervaringen op je leerwerkplek. Max. één A4.

3. Lees de **column 'De duizend-en-één rollen van de leraar'** op pagina 5

Opdracht: Schrijf een column van max. 300 woorden of ingesproken max. 3 minuten over jouw verschillende rollen van de leraar.

4. Bekijk de film **'Luister'** via de link <https://schooltv.nl/video/zapp-echt-gebeurd-luister/>

Opdracht: Kies één van de verhaallijnen. Leg uit waarom je voor deze verhaallijn hebt gekozen en vertel wat jouw rol van leraar zou kunnen zijn in het leven van dit kind.

5. Lees **'Verslag van een willekeurige les op een willekeurige school'**.

Opdracht: Wat gaat hier mis. Schrijf een handelingsadvies voor deze leraar. Wat moet hij/zij doen om de sfeer in de klas en het contact met de leerlingen te herstellen? Leg uit waarom je tot dit advies bent gekomen.

6. **Vakdidactiek**

Bij Professioneel handelen en werkplekleren ben je voornamelijk bezig via de invalshoek van pedagogiek en algemene didactiek. Vakdidactiek komt niet zo expliciet aan bod, maar maakt ook deel uit van je les(voorbereiding).

Opdracht: Beschrijf (op schrift of een andere manier) wat naar jouw idee de positie van vakdidactiek is in de les en licht met een voorbeeld toe hoe jij daarmee omgaat.

Figuur 1: De elementen voor zelfcompassie